

Correctievoorschrift VWO

2016

tijdvak 2

Nederlands

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het bij de toets behorende correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden met inachtneming van het correctievoorschrift toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 67 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 Correct taalgebruik wordt getoetst bij alle antwoorden van de kandidaat op open vragen.

Voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik worden maximaal 4 scorepunten in mindering gebracht. Onder incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik moet worden verstaan: spelfouten, verkeerd woordgebruik en fouten in de zinsbouw inclusief verkeerde woordvolgorde.

Herhaalde fouten dienen als afzonderlijke fouten te worden geteld.

De aftrekpunten voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik dienen los van de inhoudelijke beoordeling te worden geregistreerd. Ze vormen de laatste beoordelingscomponent van het correctievoorschrift.

Voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik dient de volgende aftrekregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Bij de beoordeling van de spelling dient uitgegaan te worden van de schrijfwijze volgens de Leidraad bij de Woordenlijst Nederlandse Taal (het Groene Boekje).

Deze aftrekregeling geldt onverkort voor alle kandidaten

- 2 Het is de kandidaat niet toegestaan telegramstijl te gebruiken bij vragen waarbij in volledige zinnen moet worden geantwoord. Voor een antwoord dat geheel in telegramstijl is weergegeven, dienen geen scorepunten te worden toegekend.
- 3 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de

woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.

- 4 Wanneer een antwoord op een open vraag het maximum aantal woorden overschrijdt, worden alleen de woorden van het antwoord tot het toegestane maximum in de beoordeling betrokken met inachtneming van vakspecifieke regel 3.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Het nieuws als show

- 1 **maximumscore 1**
alinea 5
- 2 **maximumscore 1**
alinea 11
- 3 **C**
- 4 **C**
- 5 **maximumscore 1**
relativering
- 6 **maximumscore 1**
weerlegging
- 7 **maximumscore 1**
onderbouwing
- 8 **C**
- 9 **maximumscore 1**
De kern van een goed antwoord is:
Het format geeft het nieuws een persoonlijk aanzien.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 4

Tv	Kranten
middel 1: één of twee vaste presentatoren	middel 1: gewone Nederlanders laten vertellen wat ze vinden van het nieuws / hoe ze de gebeurtenissen ervaren
middel 2: een betrokkene bij het nieuws wordt aan het woord gelaten	middel 2: de redactie laten reageren op brieven en lezers laten ontmoeten
middel 3: politici wordt de mogelijkheid geboden om zich als gewone mensen te laten zien	middel 3: commentaren van columnisten krijgen een prominente plaats

indien zes elementen juist benoemd	4
indien vijf elementen juist benoemd	3
indien vier elementen juist benoemd	2
indien drie elementen juist benoemd	1
indien twee of minder elementen juist benoemd	0

11 C

12 maximumscore 3

- 1 stelling
- 2 voorbehoud
- 3 relativering
- 4 conclusie

indien vier elementen juist benoemd	3
indien drie elementen juist benoemd	2
indien twee elementen juist benoemd	1
indien minder dan twee elementen juist benoemd	0

13 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Burgers zoeken naar bevestiging van hun eigen visie 1
- Burgers zoeken hulp bij het begrijpen van de wereld 1

Vraag	Antwoord	Scores
14	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Het nieuws wordt tegenwoordig persoonlijker dan ooit gebracht • maar alle kranten hanteren daarbij hetzelfde (professionele) format 	1 1
15	maximumscore 2 2, 4 en 6	
	indien drie juist benoemde zinnen	2
	indien twee juist benoemde zinnen	1
	indien minder dan twee juist benoemde zinnen	0
16	maximumscore 1 “een licht anarchistisch en nogal eens log en inefficiënt product” (regels 197-199)	
17	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De persoonlijke beleving van het nieuws wordt in beeld gebracht • De manier waarop dat gebeurt, heeft veel showelementen in zich 	1 1
18	C	
19	C	
20	A	

Tekst 2 Het balboekje van de verslaggever

21	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Journalisten krijgen primeurs (door op de juiste wijze mee te spelen) • en pr-mensen / politici en bedrijven krijgen de gewenste media-aandacht 	1 1
	Ook goed:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Alle betrokken partijen bereiken hun doel • wanneer ze anderen helpen hun doel te bereiken 	1 1
22	B	

Vraag	Antwoord	Scores
23	maximumscore 3 De kern van een goed antwoord is:	
	• Net zoals dames vroeger dansafspraken maakten voor een bal	1
	• zo maken journalisten afspraken met communicatieprofessionals / politici	1
	• Daarmee geeft de journalist zijn zelfstandigheid volledig op	1
24	maximumscore 1 De burgers trekken zich van beide niet veel aan.	
25	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	• De burgers hebben geen invloed op wat er in de wereld gebeurt	1
	• maar de burgers hebben bij het volgen van de berichtgeving in de media wel een keuze	1
	Ook goed:	
	• De burgers willen de ontwikkelingen in de wereld wel weten	1
	• maar ze sluiten zich af van de berichtgeving in de media / staan onverschillig tegenover het mediacircus	1
26	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	• Zowel belangenorganisaties als politici hebben tegenwoordig geen vaste aanhang meer	1
	• Beide partijen gebruiken de media daarom om hun gedachtegoed openbaar te maken / om draagvlak te creëren	1
27	A	
28	C	

Vragen bij tekst 1 en tekst 2

29	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is:	
	• in tekst 1: de professionalisering van krantenredacties / de uniformering van het productieproces	1
	• in tekst 2: de verwevenheid van de media met de politiek en het bedrijfsleven / de belangenverstengeling tussen media, politiek en bedrijfsleven	1

Vraag	Antwoord	Scores
30	maximumscore 4 De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens 'Het nieuws als show' vindt de burger de moderne media wel relevant 	1
	<ul style="list-style-type: none"> want de burger laat zich graag leiden bij het vormen van een mening / neemt graag kennis van meningen die de zijne bevestigen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Volgens 'Het balboekje van de verslaggever' vindt de burger de moderne media niet relevant 	1
	<ul style="list-style-type: none"> want de burger voelt zich niet aangesproken door de (manier van) berichtgeving 	1

Tekst 3 Knoppenkunde is geen computeronderwijs

31 D

32 **maximumscore 1**

De kern van een goed antwoord is:

De digitale autochtonen van vandaag zijn heel handig in het gebruik van digitale middelen, die van morgen kunnen daarnaast ook programmeren.

Ook goed:

De digitale autochtonen van vandaag kunnen niet programmeren, die van morgen wel.

33 **maximumscore 1**

"Algoritmen, die bij ... waarde wordt gecreëerd" (regels 81-86)

34 **maximumscore 1**

voorbeeld

35 **maximumscore 1**

aanbeveling

36 D

37 D

38 **maximumscore 2**

De kern van een goed antwoord is:

- Volgens de hoofdtekst moet het onderwijs leerlingen afleveren die een bijdrage kunnen leveren aan de verdere economische ontwikkeling van de maatschappij 1
- Volgens tekstfragment 1 is het doel van onderwijs bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen / aan de culturele ontwikkeling van de maatschappij 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 4 Buit de stagiaire niet uit maar betaal haar

39	D	
40	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> De student betaalt de overheid een jaar extra collegegeld 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Alleen daardoor is het mogelijk om onbetaald stage te lopen bij diezelfde overheid 	1
41	B	
42	C	
43	C	
44	maximumscore 2	
	De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Een afgestudeerde mag niet minder dan het minimumloon verdienen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De uitbuiting van afgestudeerde stagiaires kan de arbeidsmarkt schaden 	1
45	maximumscore 2	
	De kern van een goed antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> In het tekstfragment wordt een onderscheid gemaakt tussen twee soorten stagiaires: 	1
	<ul style="list-style-type: none"> de studerende stagiaire die onbetaald werk kan doen en de afgestudeerde stagiaire die wettelijk recht heeft op het minimumloon 	1

Incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik

46 Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik kunnen in totaal maximaal 4 scorepunten in mindering worden gebracht volgens onderstaande aftrekregeling:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 28 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar Ger Groot, Het nieuws als show, <i>De Groene Amsterdammer</i> , 21 november 2012.
tekst 2	naar Yvonne Zonderop, Het balboekje van de verslaggever, <i>De Groene Amsterdammer</i> , 21 november 2012.
tekst 3	naar Peter de Waard, Knoppenkunde is geen computeronderwijs, <i>de Volkskrant</i> , 19 juli 2014.
tekst 4	naar Kimberly Pérukel, Buit de stagiaire niet uit maar betaal haar, <i>NRC Handelsblad</i> , 8 & 9 november 2014.
tekstfragment 1	naar Robbin van Pelt, We moeten kunnen weten wie we zijn, <i>The Post Online</i> , 8 december 2014.
tekstfragment 2	naar Suzanne Ruhaak, Zonder diploma is een stagevergoeding nergens voor nodig, <i>Baaz</i> , 27 augustus 2013.